

[Aksel Larsen.]

gængeligt. Det drejer sig om at faa foranstaltet en Undersøgelse for at faa at vide, om der findes noget, og hvad der findes. Saa kan man have sine Meninger, og man kan for min Skyld køre saa voldsomt op med Videnskaben, man vil. Som Lægmand er jeg tilbøjelig til at mene, at Danmarks geologiske Undersøgelser hidtidig Arbejdsform og Resultater ikke tyder paa, at man fra den Side ved alt for meget. Hvis jeg ikke tager meget fejl, var det de samme Folk, som i lang Tid benægtede Gasforekomsterne i Vendsyssel. Jeg mener dog, det er en Realitet, man maa tage Hensyn til, Gassen maa dog komme et Sted fra, og saa kan der vel ogsaa findes andre Ting end Gas i Undergrunden i Vendsyssel.

Jeg synes derfor, man skal foretage de nødvendige Undersøgelser. Jeg tror heller ikke, at amerikanske Kapitalister eller andre Kapitalister — jeg ved ikke, om de, der ejer Selskabet nu, er amerikanske Borgere; det kan godt være, de hører til andre Stater, det kan man ikke kontrollere —, jeg tror ikke, at disse udenlandske Kapitalister giver sig til at investere Penge i dybe Borehuller i Danmark, hvis de ikke mente, de vilde have Chance for at finde noget. Alene dette er tilstrækkeligt til at afvise de Indvendinger, der er kommet mod det foreliggende Forslag, som vi fra vor Side mener bør gennemføres. Jeg tilføjer, at det er mig fuldkommen ubegribeligt, at en socialdemokratisk Regering stadig kan afvise de Tanker, der ligger i et Lovforslag som dette.

Victor Pürschel: Da det grundlæggende Lovforslag i sin Tid var til Behandling her i Rigsdagen, tror jeg, jeg har Lov til at sige, at Interessen i alt væsentligt knyttede sig til de principielle Betragtninger, hvorvidt Staten var berettiget til Raastoffer, der fandtes i Undergrunden, eller om disse tilhørte de private Grundejere. Det blev ved Loven slaaet fast, at de Stoffer, der fandtes i Undergrunden, for saa vidt de ikke tidligere havde været Genstand for privatøkonomisk Udnyttelse, tilhørte Staten, og jeg mener, at dette Princip er rigtigt. Jeg har heller ikke hørt nogen, der nu vover at angribe det.

Det andet, der blev slaaet fast ved den grundlæggende Lov af 1932, var, at Undersøgelsen og Udnyttelsen skulde ske ved en Koncession, som Statsministeren meddelte, efter at Sagen var forelagt for det Udvalg, der blev nedsat af Rigsdagen — Bestemmelsen herom blev indsat paa konservativt

Initiativ. Denne Koncessionsbeføjelse er efter min Mening fremdeles rigtig. Jeg siger til den ene Side, at man har jo ikke fra konservativ Side foreslaaet Loven ændret paa dette Punkt, og jeg siger til den anden Side, til Statsministeren, at denne Affattelse af Loven aldeles ikke udelukkede, at Staten selv havde sat nogle Undersøgelser i Gang. Derfor forstaar jeg ikke rigtig Statsministerens stadig tilbagevendende Argument over for det konservative Forslag, at hvis denne Tanke havde været fremme i sin Tid, da Loven kom, saa havde det været af Interesse, men nu er det ikke af Interesse. Der er intet foregrebet i den Henseende ved Lovens Affattelse.

Selv om der naturligvis mod denne Lov som mod andre kan rettes Angreb og Kritik mod Enkeltheder, saa tror jeg, at de til Grund liggende Principper er rigtige, og derfor vil det være af Interesse for mig at høre, hvad det er, den konservative Ordfører sigter til, naar han Gang paa Gang her i Rigsdagen erkender, at der er begaaet Fejl, for hvilke ogsaa Rigsdagen og hans Parti bærer et Medansvar; det vilde være rart at høre, paa hvilke Punkter det er, disse Fejl er blevet begaaet.

Den rent teoretiske Interesse, der var den eneste, da Lovforslaget i sin Tid blev gennemført, er nu afløst af en helt anden Betragtning, og det daterer sig fra den Dato, da den Boring, der blev foretaget paa Mr. Ravlins Initiativ og Bekostning, første Gang gav et Resultat, nemlig en lille Borekerne af Salt. Fra den Dato begyndte Fantasien at arbejde, meget naturligt, fordi Forekomsten af en Saltstolle, eller hvad man skal kalde det, altid indicerer, at der er en Chance for, at der kan være Olie i Nærheden. Fra den Dag begyndte Fantasien at arbejde, og fra den Dag begyndte der ogsaa at finde en politisk Agitation. Sted med Hensyn til dette Lovforslag. Man forestillede sig nu, at der var meget betydelige Værdier i Danmarks Undergrund, og det var i Virkeligheden — saaledes siges det — en Forbrydelse imod det danske Folk, at Udnyttelsen var gaaet over til Udlændinge.

Jeg tror, man maa sige, at Videnskabens Standpunkt paa dette Omraade er, at det ingenlunde er usandsynligt, at ligesom det er Tilfældet f. Eks. i Holsten, saa kunde der maaske ogsaa her i Landet findes Olie og muligvis andre værdifulde Stoffer. Men jeg tror ogsaa, man maa sige, at Videnskabens Mening er, at det nu i langt højere Grad end tidligere er muligt ved rationelle Undersøgelser at fastslaa de Omraader, inden for hvilke der overhovedet er Mening